

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 268/2010-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť K. Š., S., zastúpeného advokátkou JUDr. V. D., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, 3 a 4 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1, 3 a 4, čl. 36 ods. 1, 2, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/117/2008 a jeho rozsudkom zo 14. januára 2009 a postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co/89/2009 a jeho rozsudkom z 26. januára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť K. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2010 doručená sťažnosť K. Š., S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, 3 a 4 a čl. 48 ods. 2 v spojení s čl. 2

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1, 3 a 4, čl. 36 ods. 1, 2, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/117/2008 a jeho rozsudkom zo 14. januára 2009, postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co/89/2009 a jeho rozsudkom z 26. januára 2010.

Predmetom napadnutých konaní bolo konanie o návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy sťažovateľa, ktorej sa domáhal v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Dunajská Streda podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Sťažovateľ svoj návrh na náhradu škody odôvodnil tým, že právoplatným a vykonateľným rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda (sp. zn. 4 C/200/1992) boli zistené a potvrdené všetky majetkové práva sťažovateľa k stabilizačnému družstevnému bytu. Podľa sťažovateľa ďalšie rozhodnutia Okresného súdu Dunajská Streda v dôsledku nesprávneho úradného postupu zmenili právo sťažovateľa k tomuto družstevnému bytu.

Okresný súd návrh sťažovateľa napadnutým rozsudkom č. k. 17 C 117/2008-96 zo 14. januára 2009 zamietol, keďže v konaní neunesol dôkazné bremeno, nepreukázal nesprávny úradný postup Okresného súdu Dunajská Streda, jeho právo sa premlčalo a v časti ide o prekážku *res iudicata*.

Krajský súd rozsudkom č. k. 9 Co 89/2009-122 z 26. januára 2010 napadnutý rozsudok okresného súdu č. k. 17 C 117/2008-96 zo 14. januára 2009 potvrdil, pričom konštatoval:

„Správny bol postup súdu prvého stupňa, keď zamietol návrh navrhovateľa a to najmä z dôvodu, že nebolo preukázané naplnenie podmienok vzniku náhrady škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu súdu, keď v danej veci nie je možné aplikovať žiadnu z podmienok pre porušenie povinnosti orgánu v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z. z.

Súd prvého stupňa správne skonštatoval, že Okresný súd Dunajská Streda v jednotlivých konaniach, na ktoré navrhovateľ vo svojom návrhu poukazoval rozhodoval v intenciách zákonov, dodržiaval zákonom stanovené lehoty, neboli zistené žiadne prieťahy a ani iné zásahy do práv navrhovateľa. Ďalej odvolací súd takisto poukázal na to, že súd prvého stupňa správne vyhodnotil aj skutočnosť, že o veciach, na ktoré navrhovateľ poukazoval boli buď to návrhy zamietnuté alebo konania zastavené a to, vždy z dôvodu na strane navrhovateľa, ktorými dôvodmi bolo späťvzatie návrhu, na doplnenie návrhu a prekážka veci rozhodnutej. Takže navrhovateľom nebolo preukázané, že by uňho došlo k vzniku škody nesprávnym úradným postupom súdu.“

V sťažnosti sťažovateľ okrem iného uviedol:

«Pre beznádejnosť protiobrany sa súd ani nepokúsil, nedokázal pre nedostatok dôkazov vyvrátiť dokázanú pravdu. Z tohto dôvodu KS ani nezvolal a neuskutočnil potrebné pojednávanie, aby som sa nemohol k veci vyjadriť a obhájiť pravdivé skutočnosti a súd mohol žalobu bez prejednávania zamiesť a zamietnuť.

Podľa § 16 ods. 1 cit. zákona sa domáham uspokojenia zákonných nárokov na súde, pretože som nespochybniteľne, zákonne, dôveryhodne preukázal nesprávne úradné postupy súdu s príčinným vznikom - spôsobením škody a nemajetkovej ujmy. Kumulatívne boli splnené všetky podmienky, čo bolo preukázané a preto vznikla podľa zákona zodpovednosť štátu, ktorej sa nemožno zbaviť. Uvedená citácia zákona sa plne vzťahuje na môj prípad nesprávnych úradných postupov súdu.

Podľa „vyjadrenia súdu“, som ja nepreukázal (neoznámil, že to žiada a o čo), že došlo zo strany súdu a notára k vykonaniu nesprávnych úradných postupov, čo je absolútna lož, ale na druhej strane súd preukázal, že žalobu a odvolanie nepreštudoval a sám nezisťoval či sú uvedené a vykonané úradné postupy nesprávne alebo správne, ale len sa páchatel'ov týchto nezákonností opýtal, či postupovali správne (alebo sa ich vôbec nepýtal). Podľa zdravého rozumu a práva má súd v tejto žalobe najprv zistiť, či postupy súdu boli správne alebo nesprávne a až potom rozhodnúť a žalobe vyhovieť alebo ju zamietnuť. Toto súd nedokáže urobiť vo viacerých prípadoch.

Na Ústavný súd sa obraciam preto, resp. som donútený, lebo Okresný a aj Krajský súd nie sú schopné, resp. nezistili, či uvedené a vykonané úradné postupy súdu sú správne

alebo nesprávne (i keď vznikli na základe, alebo sú pokračovaním spáchaného trestného činu podvodu a krádeže), zistiť či konali a rozhodovali súdy zákonne alebo nezákonne a nesprávne aj zistil dobu premlčania, že bola prekročená, nezistil či mi bola spôsobená škoda a nerozhodol o nemajetkovej ujme. Toto sú rozhodujúce skutočnosti, bez ktorých nie je možné vyniesť zákonný rozsudok.

Chybou je, že ani OS Galanta a ani KS Trnava sa nezaoberal tým čo bol petit žaloby a povinnosťou súdu, zistiť či uvedené v žalobe nesprávne úradné postupy sa stali a či sú správne alebo nesprávne a či mi nimi bola spôsobená škoda, to súd nezaujímal a túto nezákonnosť kryje.

Z vyhláseného rozsudku 9 Co/89/2009-122 vyplýva, že súd sa účelovo vyhýba prejednaniu petitu a dôvodom odvolania, ako mu prikazuje zákon, o náhrade spôsobenej škody nesprávnym úradným postupom súdu a notára. Ani jeden uvedený nesprávny úradný postup súdu, súd neprejednáva a nerozoberá. Odpútava pozornosť na súdne spory, ktoré boli na podnet súdu späť vzaté, zastavené a neboli predmetom tejto žaloby. Ďalej sa venuje nezákonným konaniam a rozhodnutiam, ktorým sa mal venovať, keď boli petitom žaloby v predchádzajúcom spore.

Ak súd tvrdí, že neverejne (tajne) prejednával, zisťoval čo je jeho povinnosť vyplývajúca zo zákona, či sú v žalobe uvedené úradné postupy nesprávne alebo správne, keďže mám v tomto o jeho konaní pochybnosti mám právo vedieť a poznať zápisnicu z tohto pojednávania. Chcem vedieť prečo sa toto neuskutočnilo na riadnom súdnom konaní, aby som sa mohol brániť proti nespravodlivosti dňa 14.1.2009, alebo nezvolanom konaní dňa 26.1.2010. Mám právo vedieť, ktorý a prečo vykonaný nesprávny úradný postup bol správny, čo chýba aj v rozsudku a jeho zdôvodnení.

Prvostupňový súd a ani odvolací súd nezisťoval a preto ani nevie, či vykonaný úradný postup súdu bol správny alebo nesprávny...

Závažnou chybou a procesnou závadou konania súdu v tomto spore, a to prvostupňového aj odvolacieho, bolo a je to aj prekážkou na vynesenie zákonného rozsudku, že súd nevyriešil petit žaloby, nedokázal zistiť, ako sám uvádza, či v žalobe uvedené a vykonané súdom nesprávne úradné postupy sú správne alebo nesprávne. Súd nedokázal vyvrátiť mnou dokázané skutočnosti, že vykonané úradné postupy súdu sú nesprávne a nezákonné, ani napriek jeho enormnému záujmu.

Druhou vážnou závadou je, že súd v časti premlčania nesprávne stanovil začiatok času počítania premlčania a nebral do úvahy ustanovenia zákona, ktorým sa prerušuje počítanie času premlčania a to o doby počas ktorej prebieha riadne súdne konanie. K premlčaniu práva v tomto prípade, či subjektívneho alebo objektívneho nedošlo a k premlčaniu práva na uplatnenie náhrady spôsobenej škody a nemajetkovej ujmy nedošlo a nemôže byť platne uplatnené ani odporcom.

Závažnou okolnosťou na ktorú sa tiež sťažujem je, že spor v tejto záležitosti krádeže môjho družstevného bytu je, že došlo k prietahom v zákonom ukončení sporu od roku 1993 a spor nie je dodnes ukončený vinou súdu.»

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo podľa uvedených článkov Ústavy SR a Listiny základných práv a slobôd bolo všeobecným súdom porušené, uvedené nesprávne úradné postupy notára a súdu boli vykonané a preto sú vydané rozsudky 17 C/1172008-96 z 14.1.2009 OS Galanta a 9 Co/89/2009-122 z 26.1.2010 KS Trnava neplatné.

2. Vykonané nesprávne úradné postupy spôsobili sťažovateľovi škodu a nemajetkovú ujmu v zmysle žaloby.

V zmysle Ústavy SR čl. 46 ods. 3 sťažovateľovi - poškodenému Krajský súd Trnava - štát uhradí spôsobenú škodu, ako je rozpísané v žalobe 55 460 Eur a nemajetkovú ujmu 16 597 Eur, celkom 72 057 Eur.

3. Krajský súd Trnava je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia na účet právnej zástupkyne JUDr. V. D., za dva právne úkony $120,23 \times 2 + 7,21 \times 2$ spolu 254,38 Eur.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Právomoc ústavného súdu ustanovená v čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva okrem iného aj v tom, že k jej uplatneniu môže zásadne dôjsť až subsidiárne. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd je v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Zásada subsidiarity vyjadruje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04, III. ÚS 167/2010, III. ÚS 226/2010).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

1. K namietanému porušeniu predmetných článkov ústavy a listiny, vynímajúc porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny postupom a rozhodnutím okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/117/2008 a jeho rozsudkom zo 14. januára 2009, ktorým návrh sťažovateľa zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania, ústavný súd poukazuje na už spomenutý princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd (II. ÚS 54/02). Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý postup a rozsudok okresného súdu, pretože ich preskúmal na základe odvolania sťažovateľa krajský súd, ktorý rozsudkom č. k. 9 Co/89/2009-122 z 26. januára 2010 napadnutý rozsudok prvostupňového súdu č. k. 17 C/117/2008-96 zo 14. januára 2009 v celom rozsahu potvrdil.

Preto v súvislosti s namietaným porušením základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 46 ods. 1, 3 a 4, čl. 1, čl. 11 ods. 1, 3 a 4 a čl. 36 ods. 1, 2, 3 a 4 v spojení s čl. 2 ústavy a základných práv podľa čl. 38 ods. 1 v spojení s čl. 1 listiny ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu a rozhodnutiu okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Čo sa týka namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 117/2008 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co 89/2009, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ namieta nečinnosť súdov, t. j. zbytočné prietahy v konaní, a v nadväznosti na to porušenie svojho základného opráva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Rozsudok okresného súdu č. k. 17 C/197/2008-96 zo 14. januára 2009 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 9 Co 89/2009-122 z 26. januára 2010, ktorým bolo namietané konanie skončené, nadobudli právoplatnosť 3. marca 2010.

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti (návrhu) môže ísť

predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už okresný súd aj krajský súd meritórne rozhodli pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

V nadväznosti na uvedené a v nadväznosti na právoplatné skončenie veci v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. Z obsahu časti sťažnosti, ktorá sa týka namietaného postupu a rozsudku krajského súdu, vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu uvedeným v napadnutom rozsudku, keď sťažovateľ namieta, že krajský súd na prerokovanie veci nenariadil pojednávanie, čo mu znemožnilo sa k veci vyjadriť. V tejto súvislosti namieta porušenie svojich základných práv aj podľa čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 46 ods. 1, 3 a 4 v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1, 3 a 4, čl. 36 ods. 1, 2, 3 a 4 a čl. 38 ods. 1 v spojení s čl. 1 listiny označeným postupom krajského súdu a označeným rozsudkom.

Ústavný súd zo spisu zistil, že sťažovateľ proti rozsudku krajského súdu podal prostredníctvom okresného súdu 26. marca 2010 dovolanie, ktoré doplnil 12. mája 2010 a ktoré bolo 22. júna 2010 predložené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Znamená to, že sťažovateľ využil opravný prostriedok, ktorý mu účinne

poskytuje Občiansky súdny poriadok (§ 237 a nasl.). V čase rozhodovania ústavného súdu najvyšší súd o dovolaní sťažovateľa nerozhodol.

Sťažovateľ sa so svojou sťažnosťou obrátil na ústavný súd teda v čase, keď sa súbežne obrátil dovolaním na najvyšší súd. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti ústavnému súdu vytvára situáciu, keď princíp subsidiarity vylučuje právomoc ústavného súdu do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti preto zaujal právny názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že ak by akceptoval sťažnostnú námietku sťažovateľa, vznikol by ústavne neakceptovateľný stav, keď by o rovnakej veci rozhodovali paralelne dva orgány súdneho typu (IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 180/08). Ide o stav v právnom štáte neakceptovateľný.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach zaoberal aj tým, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd, majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú vo vzťahu k právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99 a jeho body 51, 53, 54).

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcu sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju aj v časti smerujúcej proti postupu a rozsudku krajského súdu odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. augusta 2010